

El llibre de bibliòfil

'Brossa, poemes visuals' inclou també un llibre d'estudi realitzat pels especialistes Glòria Bordons i Marc Audí, que apareixen a la foto. QUIM PUIG

Color marró

El color marronós de les portades i la capsa que conté el llibre evocuen les populars carpetes de gomes on Brossa guardava molts dels seus poemes, esbossos i projectes. Es tracta d'una evocació, tot i l'elegant factura de *Brossa. Poemes visuals*, del món quotidià de Brossa que només admestia sofisticacions.

BrossAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA

Joan Brossa (Barcelona, 1919-1998) és una de les personalitats creatives catalanes més singulars. La seva obra, com la grans talents com Miró, va creixent a mesura que el segle XXI fa via. Ja que és obvi que la seva obra és la que va fer en vida, la manera de ser-se gran és la d'interactuar amb l'espectador o amb el lector. I també créixer amb les noves presentacions i formes que se'n donin.

Una de les iniciatives de divulgació del seu treball, que tenia les tres potes del teatre, la poesia i la plàstica conceptual, fa referència a la poesia visual. Enciclopèdia Catalana ha editat *Brossa. Poemes visuals*, un llibre de bibliòfil, gairebé d'artista, en què es recull tota la producció de poesia visual de Brossa que va ser editada com a serigrafia o litografia, tant els poemes visuals que va publicar individualment com els que va realitzar en les seves col·laboracions en llibres d'altres artistes. "Tota... tota, potser no. Es pot donar el cas de peces d'obra gràfica, feta a partir del cartell d'una exposició, que no haguem trobat un material amb suficient qualitat per incorporar-lo al llibre. Però pràcticament hem recollit tots els poemes visuals editats", explica Glòria Bordons, directora executiva de la Fundació Joan Brossa, i autora, amb Marc Audí, del llibre d'estudi *Brossa: entre la paraula, el gest i la*

El llibre de bibliòfil que ha editat Enciclopèdia Catalana és una manera de promoure el que és una realitat: l'obra de Brossa creix amb el temps

imatge, que s'inclou en el llibre de bibliòfil amb també un poema objecte anomenat *A amb punt*, creat específicament per a aquesta obra a partir d'un dels molts esbossos d'obres que va projectar Brossa. Del llibre se n'ha fet un tiratge limitat de 2.000 exemplars, al preu de 990 euros. Bordons és, així mateix, responsable del volum *Fora de l'umbracle*, que acaba de publicar Arola.

Entre les peces que es recullen es troba el cartell que va realitzar per al PSUC en què irònicament substituïa la falç i el martell per un signe d'interrogació i admiració. Obres de lectura directa o altres d'interpretació més críptica. "De fet, Brossa era partidari de les lectures obertes", explica Bordons.

El llibre s'obre, amb un joc malabar tant del gust de Brossa, pel final. La portada és una gran lletra Z buidada en una coberta feta amb paper d'enquadernar, però sense folrar, com una evocació de la tendència de Brossa d'utilitzar materials molt senzills i primaris. La contraportada és on es troba el títol del llibre. En total s'hi presenten 146 poemes visuals, cadascun dels quals porta una informació relacionada a la carpeta que pertany, si s'escau; l'any que es va realitzar; títol i fins i tot si es va basar en una obra prèvia.

Els autors del llibre *Brossa: entre la paraula, el gest i la imatge*, inclòs a *Brossa. Poemes visuals* consideren que aquesta obra en conjunt aporta un coneixement complet de la poesia visual de Brossa fins ara dispersa. L'única referència bibliogràfica fins ara era el catàleg de l'exposició que sobre la seva poesia visual li va dedicar l'IVAM. "Òbviament, el fet de la qualitat del paper i de la reproducció fa que algunes peces es puguin contemplar de manera més propera a l'original", diu Glòria Bordons.

Al seu torn, Marc Audí assenyala la singularitat del treball de Brossa i la seva empremta a Catalunya on el diccionari de l'Enciclopèdia Catalana recull de manera específica la mena de poesia que representa aquest vessant creatiu. *

Art